

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ БИОТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ БИОЛОГИИ И БИОТЕХНОЛОГИИ

V ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2018 жыл, 10-11 сәуір

Студенттер мен жас ғалымдардың

"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"

атты халықаралық ғылыми конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2018 жыл, 10-11 сәуір

V МЕЖДУНАРОДНЫЕ
ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Қазақстан, 2018 жыл, 10-11 сәуір

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции

студентов и молодых ученых

"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"

Алматы, Қазақстан, 10-11 апреля 2018 года

V INTERNATIONAL
FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, April 10-11, 2018

MATERIALS

of International Scientific Conference

of Students and Young Scientists

Almaty, Kazakhstan, April 10-11, 2018

Алматы
"Қазақ университеті"
2018

Бекполатова Г.Т. ІЛЕ ӨЗЕНІНІҢ ТӨМЕНГІ АҒЫСЫНЫҢ (НЕТЕРОПТЕРА, PENTATOMIDAE) ҚАЛҚАНШЫЛАР ФАУНАСЫ.	21
Бокенбай Д.Ә. АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ЖЫРТҚЫШ ЖАРТЫЛАЙ ҚАТТЫҚАНАТТЫЛАРЫ (НЕТЕРОПТЕРА)	21
Галымжанов И. С., Избастина К. С. ВЛИЯНИЕ НАНОСЕРЫ НА ВСХОЖЕСТЬ СЕМЯН И МОРФОЛОГИЧЕСКУЮ СТРУКТУРУ РЕДКОГО ВИДА <i>ANTHEMIS TROTZKIANA CLAUS EX. BUNGE</i> В ТЕПЛИЧНЫХ УСЛОВИЯХ	22
Губайдулаева А.А. КОМСТОК СЫМЫРЫНЫҢ ЗИЯНЫ ЖӘНЕ КҮРЕС ШАРАЛАРЫ	23
Галламова Г.Ғ., Сейткадыр Қ.Ә., Запарина Е.Г. ФЛОРА УЩЕЛЬЯ РЕМИЗОВКИ ЗАИЛИЙСКОГО АЛАТАУ.	23
Даулет К.Ә. ТӘЖІРІБЕ ЖҮЗІНДЕ МИОКАРДТЫ ЭЛЕКТРОНДЫ-МИКРОСКОПИЯЛЫҚ ЗЕРТТЕУ	24
Дінәсілбек А. Қ. ҚАРАКӨЛ ҚОЙЛАРЫНЫҢ ЭМБРИОНДАРЫН ТРАНСПЛАНТАЦИЯЛАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	25
Дузелова З. СОРБУЛАК ЖАҒДАЙЫНДА ӨСПІ ЖАТҚАН ӨСІМДІКТЕРДІҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	25
Елемес А.А. ГИПОКИНЕЗИЯ КЕЗІНДЕГІ РАЦИОНАЛДЫ ТАМАҚТАНУДЫ ЗЕРТТЕУ	26
Елтай Б., Хамза А. АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ ДАҚЫЛЫНЫҢ БІРІ БИДАЙ СОРТТАРЫНЫҢ ТҮЗДАНУҒА БЕЙІМДЕЛУІНІҢ МОРФО-АНАТОМИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІН ЗЕРТТЕУ	27
Ескендилов Ф.А. МАҒЫСТАУ ОБЛЫСЫ ДӘРІЛІК ӨСІМДІКТЕРІН ЗЕРТТЕУДІҢ АЛҒАШҚЫ НӘТИЖЕЛЕРІ.	27
Жадырасын А.А. РАДИАЦИЯ ӘСЕРІНЕН ЕГЕУҚҰЙРЫҚ ЖҮРЕГІНІҢ ГИСТОЛОГИЯЛЫҚ ӨЗГЕРІСІ	28
Жаксылық А.С. ОЦЕНКА РАЗНООБРАЗИЯ ЗООПЛАНКТОНА ОЗЕРА БИИЛИКОЛЬ	29
Жаксылық Н.Б. ХАРАКТЕРИСТИКА ПИЩЕВАРИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ НЕКОТОРЫХ ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ КАРПООБРАЗНЫХ (<i>CYPRINIFORMES</i>) РЫБ	29
Жалел М. ҮЛКЕН АЛМАТЫ КӨЛІ МАҒЫНДАҒЫ <i>CHAMAENERIUM LATIFOLIUM L.</i> ДӘРІЛІК ӨСІМДІГІНІҢ ЖАПЫРАҒЫНЫҢ АНАТОМИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	30
Жамбылова А., Василина Т.К. ПРОДУКТИВНОСТЬ КУКУРУЗЫ НА ЮГО-ВОСТОКЕ КАЗАХСТАНА	31
Жәмел Н.Ж., Бараков Р.Т. ВОЗРАСТНАЯ СТРУКТУРА ПОПУЛЯЦИИ ПЛОТВЫ В ОЗЕРАХ АЛАКОЛЬСКОЙ СИСТЕМЫ	31
Жанаш А.Қ. ІЛЕ ӨЗЕНІНІҢ ТӨМЕНГІ АҒЫСЫНДАҒЫ <i>CHENOPODIACEAE</i> LESS. ТҰҚЫМДАСЫНА СИПАТТАМА	32
Жарасбаева Гүлнұр Жаңбырбайқызы ҚАУЫН ШЫБЫНЫНЫҢ ЗИЯНДЫ ӘСЕРІ	32
Жармұханова Г.Б. <i>ARTEMISIA ABSINTHIUM L.</i> ДАМУЫНЫҢ БОТАНИКАЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІГІ	33
Жасузаков И.А. КҮЗДІК БИДАЙДЫҢ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ, МАҒЫЗДЫЛЫҒЫ МЕН КЕМШІЛІКТЕРІ	34
Женіс А. Ғ. АҚТӨБЕ АЙМАҒЫ МӘРТӨК АУДАНЫНЫҢ БАУЫРЫМЕН ЖОРҒАЛАУШЫЛАРЫНЫҢ КЕЙБІР ӨКІЛДЕРІНІҢ БИОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	34
Женіс Н. А. ӘЙТЕКЕ БИ АУДАНЫНЫҢ АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ ЗИЯНКЕСТЕРІНІҢ БИОАЛУАНДЫЛЫҒЫ	35
Жолдас А. М. БАЙҒАНИН АУДАНЫ ЖЕМ ӨЗЕНІНІҢ БАЛЫҚТАРЫНЫҢ БИОАЛУАНДЫЛЫҒЫ	36
Жұмаханова Қ. ІЛЕ ӨЗЕНІНІҢ ТӨМЕНГІ АҒЫСЫНДАҒЫ <i>BORAGINACEAE</i> JUSS. ТҰҚЫМДАСЫНА СИПАТТАМА	37
Инаятов А.Б. БАЛҚАШ БАССЕЙІНІНДЕГІ БІР ТҮСТІ ТАЛМА БАЛЫҒЫНЫҢ <i>TRIPLOPHUSA LABIATA</i> (<i>CYPRINIFORMES</i> ; <i>BALITORIDAE</i>) ЖАҢА МОРФОБИОЛОГИЯЛЫҚ МӘЛІМЕТТЕРІ	37

Аңшы қандалалар (Nabidae) тұқымдасы:

Nabis ferus (Linnaeus, 1758). Жасанды жарық көзіне ұшып келді. Жартылай қаттықанаттылар арасында ауыл шаруашылығы үшін өте тиімді түр болып саналады.

Nabis rugosus (Linnaeus, 1758). Өсімдік биттері, цикадкалар, басқа да насекомдармен қоректеніп, өсімдіктерге көп пайдасын тигізеді.

Ұсақ жыртқыш қандалалар (Anthocoridae) тұқымдасы:

Anthocoris nemorum (Linnaeus, 1761). Шөптесін өсімдіктер, бұталар, ағаштарда өсімдік биттері, кенелер, сымырлар, күйе көбелек жұмыртқалары және жұлдызқұрттарымен қоректенеді.

Orius minutus (Linnaeus, 1758). Ағаш, бұта мен шөптесін өсімдіктерде кездесіп, кене, трипс, өсімдік биті, әртүрлі зиянды омыртқасыз жұмыртқаларымен қоректенеді.

Orius niger Wolff, (1804). Ағаш және шөптесін өсімдіктерде кездесіп, кене, өсімдік биті, зиянды омыртқасыздармен қоректенеді.

Orius (H.) *horvathi* (Reuter, 1884). Ағаш пен түрлі шөптесін өсімдіктерде кездесіп, өсімдік биттері, жапырақ бітелері, көбелек жұлдызқұрттары, т.б. қоректенеді.

Жыртқыш қандалалар (Reduviidae) тұқымдасы:

Rhynocoris iracundus (Poda, 1761). Ағаштар, бұталар мен шөптесін өсімдіктерде тіршілік етеді, жапырақ жегіш қоңыздар, аралар, жұлдызқұрттар, т.б. қоректенеді.

Rhynocoris annulatus (Linnaeus, 1758) Ағаштарда, бұталар мен шөптесін өсімдіктерде тіршілік етеді; қоңыздар, аралар, жұлдызқұрттары, т.б. қоректенеді.

Тіршілік ету ортасына бейімделуіне қарай Алматы қаласы жыртқыш жартылай қаттықанаттылары бірнеше топқа бөлінеді: хортобионттар шөптесін өсімдіктерде тіршілік етеді: *Nabis ferus*, *Nabis rugosus*; дендро-хортобионттар ағаштар мен шөптесін өсімдіктерде тіршілік етуге бейімделген: *Anthocoris nemorum*, *Rhynocoris annulatus*, *Rhynocoris iracundus*, *Orius niger*; тамно-хортобионттар бұталар мен шөптесін өсімдіктерде тіршілік етеді: *Orius minutus*

Ғылыми жетекшісі: б.ғ.к. Есенбекова П.А.

ВЛИЯНИЕ НАНОСЕРЫ НА ВСХОЖЕСТЬ СЕМЯН И МОРФОЛОГИЧЕСКУЮ СТРУКТУРУ РЕДКОГО ВИДА *ANTHEMIS TROTZKIANA* CLAUS EX. BUNGE В ТЕПЛИЧНЫХ УСЛОВИЯХ

Галымжанов И. С., Избастина К. С.

Казахский Национальный Университет им. аль-Фараби

islam.galymzhanov@gmail.com

Anthemis trotzkiana (Asteraceae) – редкий полукустарник. Эндемик Актюбинской области Западного Казахстана и Поволжья. Занесен в Красные Книги Казахстана и Российской Федерации. Для сохранения этого вида необходимо всесторонне изучать его развитие в условиях, отличных от естественной среды обитания.

Исследование проводили в теплице КазНУ им. аль-Фараби, г. Алматы. Целью являлось изучение влияния наносеры (полисульфид кальция) на рост и развитие *Anthemis trotzkiana*.

Исследование длилось с момента посадки-октябрь 2017г.-по март 2018г. Семена 3 разных популяций, произрастающих на территории Актюбинской области (Акшатау, Ишкарагатау и Бестау), были посажены в субстрат с кокосовой стружкой. Использовались 4 варианта обработки растений: раствор наносеры 0.2% и 0.5%; сухая наносера 0.2% и 0.5%, а также контрольный вариант.

Большое влияние на среднюю всхожесть показали сухая наносера 0.5% (23.3%) и раствор наносеры 0.2% (16.6%). Самый высокий средний рост у образцов, обработанных сухой наносерой 0.2% (51 мм) и у контрольной группы (46 мм).

Контрольная группа выделилась наибольшим средним количеством листьев (12,1 шт.) и их средними размерами (длина- 33,4 мм, ширина- 9,1 мм). Среди других вариантов выделилась сухая наносера 0.2% (ср. кол-во листьев-8,5 шт., длина-24,7 мм, ширина- 6,9 мм) вместе с раствором 0.2% (ср. кол-во листьев-7,7 шт., длина-20,8 мм, ширина- 6,1 мм)

Исследование выявило, что, обработка наносерой благоприятно влияет на всхожесть. Однако для получения продуктивности, нужно использовать концентрацию в 0,2%.

Научный руководитель- д.б.н., и.о. профессор Курманбаева Меруерт Сакеновна